

ת"פ 4531/05/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד גושה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 4531-05-21 מדינת ישראל נ' גושה (עציר)

30.5.2022

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד גושה (עציר)

הנאשם

באת-כוח המאשימה: עו"ד יעל ריצ'קר

עו"ד יוסי זילברברג

בא-כוח הנאשם:

גזר דין

על פי הכרעת הדין מיום 2.12.2021, הנאשם, יליד 00.00.2003 (כבן 18 וחודשיים במועד העבירות והיום כבן 19), הורשע בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון **בשלוש עבירות שעניינן עסקה אחרת בנשק**, לפי סעיף 144(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**), **ובשתי עבירות נשיאת נשק, תחמושת ואביזר נשק**, לפי סעיף 144(ב) בחוק.

הודאת הנאשם והרשעתו היו במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל את תיקון כתב האישום ואת הרשעת הנאשם על פי הודאתו בעובדותיו, אך לא כלל הסכמה לעניין העונש. בשל גילו של הנאשם, חלה חובת הגשת תסקיר לעונש בעניינו ובהתאם לכך, התסקיר הוגש ביום 7.2.2022. בשל הגשת התסקיר באיחור, ישיבת הטיעונים לעונש נדחתה והתקיימה ביום 10.5.2022.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. **החלק הכללי:** בין הנאשם, המכונה "בטוט", למוחמד איברהים סלאימה (להלן - **סלאימה**) הייתה היכרות על רקע קשר חברי וכך גם בין הנאשם לט' (קטין). הנאשם גר בשכונת בית חנינא בירושלים במרחק כ-100 מטר מהפילבוקס הסמוך לגדר ההפרדה.

3. **האישום הראשון:** בתחילת חודש מרץ 2021, נפגש הנאשם באזור בית מגוריו עם סלאימה, שביקש ממנו לקחת דבר מה מהגדר ממקום סמוך לפילבוקס באזור דחייאט אלאסלם בבית חנינא (להלן - **המקום**) ולהעבירו אליו, סמוך למרכול "אלטחונה" (להלן - **המרכול**), שבבעלות משפחתו ושבו הוא עובד, המצוי סמוך לכיכר אל דחייא.

סלאימה אמר לנאשם כי "מדובר בחפצים לא רגילים אותם מעבירים משם" וכי איש לא יחשוד בו בשל מגוריו סמוך למקום והנאשם הסכים לבקשתו.

למחרת התקשר סלאימה אל הנאשם, אמר לו שהדבר מוכן וכי אדם העונה לשם מג'ד ימתין לו במקום מעברו השני של הגדר ויעביר לו את הדבר. הנאשם אמר לסלאימה שישלח אל המקום את ט' ולאחר מכן הנאשם התקשר אל ט' וביקש שילך לאסוף את הדבר מהמקום ויעבירו לידי סלאימה. לאחר מכן נפגש הנאשם עם ט', שאמר לנאשם כי הדבר שלקח ממג'ד הוא **נשק מסוג אקדח וכדורים** וכי סלאימה נתן לו סך 300 ₪ בתמורה. את התמורה שקיבל מסלאימה נתן ט' לנאשם.

לאחר המתואר ובמועדים שיפורטו להלן בפרטי האישום הנוספים, פנה סלאימה אל הנאשם פעמים נוספות וביקש שיאסוף אמל"ח מאדם המכונה מג'ד. לאחר מכן, העביר הנאשם את האמל"ח לידי סלאימה, כפי שיתואר להלן.

בעניין אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת **עסקה אחרת בנשק** (סעיף 144(ב2) בחוק).

4. **האישום השני:** כשבוע לאחר המתואר באישום הראשון, פנה סלאימה אל הנאשם ושאל אותו אם יהיה מוכן לגשת שוב אל המקום, להביא משם אמל"ח שאותו כינה "דבר קטן" (להלן - **האמל"ח**) ולהעבירו אליו והנאשם הסכים לכך.

לאחר כשעה, התקשר סלאימה אל הנאשם ואמר לו ללכת אל המקום ולאסוף משם את האמל"ח. בדרך, הבחין הנאשם בט' והציע לו להצטרף אליו לאסוף את האמל"ח. ט' הסכים והתלווה אליו. הנאשם וט' הלכו אל המקום ושם, מעבר לגדר, המתין להם מג'ד שהעביר לידי הנאשם ולידי ט' שקית ובה **שלוש קופסאות שבתוכן כדורי אקדח** (להלן - **הכדורים**). לאחר מכן, הלכו הנאשם וט' אל המרכול, פגשו שם את סלאימה ומסרו לו את הכדורים. באירוע זה לא קיבל הנאשם תמורה מסלאימה, אך הוא הבטיח לנאשם שישלם לו בפעם הבאה.

בעניין אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת **נשיאת תחמושת** (סעיף 144(ב) בחוק).

5. **האישום השלישי:** בסוף חודש מרץ 2021 בשעות הערב, פנה סלאימה אל הנאשם ואמר לו להיות מוכן להביא מהמקום אמל"ח שאותו כינה "דבר", ולהעבירו אליו. לאחר כחצי שעה, אמר סלאימה לנאשם שהאמל"ח מוכן והורה לו ללכת להביאו ולהעבירו אליו והנאשם הסכים לכך. הנאשם הלך אל המקום, לקח ממג'ד תיק בצבע שחור שבתוכו היו **אקדח בלגי אפור ורובה מסוג קלצ'ניקוב** (להלן - **התיק**), ומשם המשיך אל המרכול, פגש את סלאימה ומסר לו את התיק. לאחר שסלאימה קיבל את התיק, הוא נתן לנאשם סך 500 ₪.

בעניין אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת **עסקה אחרת בנשק** (סעיף 144(ב) בחוק).

6. **האישום הרביעי:** במועד לא ידוע בין יום 29.3.2021 ליום 1.4.2021 בשעות אחר הצהריים, הגיע סלאימה אל ביתו של הנאשם ושאל אותו אם יהיה מוכן להביא **אקדח גלוק** (להלן - **האקדח**) מהמקום, מידי מג'ד, והנאשם הסכים לכך. לאחר כשעה, התקשר סלאימה אל הנאשם, אמר לו שהכול מוכן וביקש שילך אל המקום לאסוף את האקדח. הנאשם יצא מביתו, הגיע אל המקום, שם המתין לו מג'ד, אשר זרק לו שקית שחורה ובתוכה אקדח. לאחר מכן, הלך הנאשם אל המרכול, פגש את סלאימה, נתן לו את האקדח ובתמורה לכך קיבל ממנו סך 200 ₪.

בעניין אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת **עסקה אחרת בנשק** (סעיף 144(ב) בחוק).

7. **האישום החמישי:** ביום 7.4.2021 בשעות אחר הצהריים, פנה סלאימה אל הנאשם ואמר לו שיודיע לו כשהנשק יהיה מוכן כדי שהוא יוכל לצאת ולאסוף אותו ממג'ד אשר ימתין לו במקום. לאחר מכן פנה סלאימה אל הנאשם פעם נוספת, עדכן אותו שהנשק ממתין לו במקום וביקש שילך להביאו. סלאימה והנאשם סיכמו שלאחר שהנאשם יעביר לסלאימה את הנשק, הוא ייתן לו סך 300-400 ₪. הנאשם פנה אל ט' וביקש שיצטרף אליו, כדי שילכו יחד אל המקום. סמוך לשעה 19:00, הלכו הנאשם וט' אל המקום ושם המתין להם מג'ד. הנאשם תצפת על המקום ואילו ט' ירד אל הגדר ולקח ממג'ד שקית בצבע שחור שבתוכה **רובה סער קלצ'ניקוב** (מספר סידורי 6000939), אשר יורה ובכוחו להמית אדם וכן **מחסנית ריקה תואמת לרובה**. ט' נתן את השקית עם הנשק לנאשם והשניים החלו ללכת לכיוון המרכול כדי למסור את הנשק לידי סלאימה. בהגיעם סמוך למרכול "אלבאשא", הבחינו השניים בניידת משטרה שבה היו אנשי כוחות הביטחון. הנאשם ברח עם הנשק אך אנשי כוחות הביטחון תפסו אותו.

בעניין אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת **נשיאת נשק** (סעיף 144(ב) בחוק).

תסקיר שירות המבחן

8. הנאשם כבן 19. על פי תסקיר שירות המבחן, הוא השני מבין חמישה ילדים. לדברי הנאשם, יחסי בני המשפחה ויחסיו עם הוריו קרובים. אמו, בעלת לקות שמיעה, עובדת כסייעת בגן ילדים שבבעלות המשפחה ואביו עובד כאח במרכז רפואי "טרם" בסניפים שונים בירושלים. לדברי הנאשם, להוריו חובות כלכליים. בני משפחתו של הנאשם הם תושבים ישראלים הנושאים תעודת זהות כחולה, אך נעדרי אזרחות ישראלית. הם עובדים לפרנסתם, נעדרי כל מעורבות פלילית ומנהלים אורח חיים דתי-מסולמי. לפני כחמש שנים העתיקה משפחת הנאשם את מקום מגוריה משכונה הסמוכה לכפר עקב לשכונת בית חנינה.

9. עד מעצרו למד הנאשם בכיתה יא' בבית ספר בשכונת שועאפט. עם מעבר המשפחה לגור בשכונת בית חנינה, הוא נשר מהלימודים. לדבריו, היה זה על רקע חוסר הצלחה בלימודים וקושי להשתלב בבית הספר שאליו עבר. תחילה עבד בעבודות מזדמנות, אך בלחץ המשפחה חזר ללמוד בכתה י'. הישגיו בלימודים בינוניים אך לא היו לו בעיות משמעות, בעיות חברתיות או מעורבות באירועים בעייתיים. בעתיד הוא רוצה ללמוד תכנות, סיעוד או ספרות והוסיף כי חשוב לו

העיסוק ולא בהכרח גובה השכר.

10. הנאשם נעדר הרשעות קודמות ולדבריו, אינו משתמש בחומרים משני תודעה. לדבריו, הוא מסתגל לתנאי המעצר אך מתקשה עם הפגיעה בדימויו העצמי לנוכח מעצרו.

בעניין מעשיי העבירות אמר הנאשם, כי הכיר את סלאימה כאדם נורמטיבי שאינו מעורב בפלילים. בתחילה לא ידע מה היה תוכן החבילות שהעביר, אך בשל תחושתו כי מדובר בהתנהלות בעייתית וחששו לעשות זאת בעצמו, שלח את הקטין. הוא הבין שתוכן החבילות עשוי להזיק לו, אך לא העריך את היקף הנזק. לדבריו, סלאימה לא הפעיל עליו לחץ, אך הוא לא התלבט לגבי המעשה. כשהבין כשמדובר בנשק, שיער שהוא נועד לירי בחתונות ובאירועים. מניעיו לא היו כספיים למרות מצבה הכלכלי של משפחתו, אלא עשה את המעשים מאחר שהתקשה לסרב ואף חשש שאם יסרב, יראו בו פחדן ו"נעדר גבריות". כיום הוא חש בושה, רגשות חרטה ובמשך רוב שעות היום הוא עסוק במחשבות על מעשיו אשר הובילו אותו אל המצב השפל שבו הוא מצוי עתה. שירות המבחן הוסיף, כי הנאשם התקשה לציין חלופות אפשריות למעשיו, אך בסופו של דבר אמר כי היה עליו לפנות אל המשטרה, אך גם הוסיף כי אילו עשה זאת, המעורבים היו פוגעים בו.

הנאשם שלל את הצורך בטיפול והוסיף כי מעצרו משמש עבורו עונש מציב גבול וכן כי משפחתו מתכננת לעבור לגור בשכונת נווה יעקב כדי להתרחק מגורמי קונפליקט ומסביבה עבריינית.

11. שירות המבחן התרשם היא כי הנאשם הוא צעיר חסר ביטחון וחסר בשלמות המתקשה לבחון באופן מעמיק את התנהלותו ומתקשה להציב גבולות למעשיו ולאחרים. התנהגותו מאופיינת בדפוס של ריצוי, ככל הנראה מתוך צורך בהערכה ובקושי להתמודד עם קונפליקטים ועם מצבי עימות עם הסביבה. כמו כן נראה כי העתקת מקום מגורי המשפחה, שינוי הסביבה החברתית שאליה נחשף במשך שנים רבות, לצד התמודדות הוריו עם חובות כלכליים שימשו בסיס למשקעים רגשיים, לחוסר ביטחון, חסך וצורך בפיצוי רגשי העומדים בבסיס העבירה.

בעניין גורמי הסיכון להישנות עבירות מצד הנאשם מנה שירות המבחן את היותו נתון לגורמי שליטה חיצוניים, רצונו להכרה ולתחושת שייכות העשויים להובילו להתנהגות מרצה תוך צורך בפיצוי עצמי וכן את קשייו בהצבת גבולות להתנהגותו. חרף חומרת העבירות והשלכותיהן, ניכר כי הוא נמנע מהפגמת חומרתו ומורכבותו, דבר הבא לידי ביטוי בכך שחזר על העבירות מספר פעמים, לאורך זמן תוך עירוב אחרים ובלי לשקול את ההשלכות העשויות להיות לשימוש בנשק שהעביר. אף ניכר כי הוא מתקשה לבחון חלופות למעשיו. בעניין גורמי הסיכון לשיקום, צוינו עובדת היותו בעל כוחות לתפקוד תקין, דבר שהתבטא בהתנהלותו בבית הספר ובקרב משפחתו וכן היותו נעדר מעורבות פלילית. הוא הכיר באחריותו למעשיי העבירות, הביע חרטה ובושה וכן ניכר כי מעצרו הממושך שימש עבורו גורם הרתעה. הוא מכיר בכך שסביבת מגוריו משמשת עבורו גורם סיכון והוא מעוניין להתרחק ממנה. אף נראה כי משפחתו הגיבה באופן מציב גבולות ונכונה לסייע בשיקומו. כן נשקלו רצונו לנהל אורח חיים נורמטיבי, לעבוד ולהימנע ממעורבות עבריינית.

12. לנוכח האמור ולאחר שהנאשם שלל את הצורך במסגרת טיפולית, שירות המבחן נמנע מהמלצה להעמדת

הנאשם בצו מבחן שיקומי. בעניין העונש הומלץ כי לנוכח חומרת העבירות ואופי המעשים, תושת עליו ענישה מוחשית שתשמש עבורו גורם מרתיע ומציב גבול. עם זאת, לנוכח גילו הצעיר הומלץ לשקול את תקופת מעצרו וכן הומלץ להשית עונש מותנה.

הראיות לעונש

13. לא הוגשו ראיות לעונש מטעם הצדדים.

טענות הצדדים בעניין העונש, לרבות דברי הנאשם

טענות המאשימה

14. באת-כוח המאשימה טענה כי אמנם הנאשם פעל כשלוח של סלאימה, שהפעיל אותו, אך הוא היה פעיל בכל האירועים, כך שבפועל הוא שימש חולייה בשרשרת העברת הנשק משטחי הרשות הפלסטינית לידי סלאימה בשטח ישראל ואף קיבל כסף בתמורה. כן הדגישה את מגוון כלפי הנשק שהועברו ואת העובדה שבכל פעם הועברו אמצעי לחימה אחרים. כך הועברו באמצעות הנאשם אקדח וכדורים, תחמושת, תיק שבו אקדח ורובה קלצ'ניקוב, אקדח נוסף ובפעם החמישית, שבה נתפס, הועברה שקית שבתוכה היו רובה סער קלצ'ניקוב ומחסנית, שרק הם נתפסו. לטענת המאשימה, הערכים המוגנים אשר נפגעו מהעבירה הם הפגיעה והסיכון הנשקפים לשלום הציבור.

15. באת-כוח המאשימה הפנתה אל מדיניות הענישה המחמירה בעניין עבירות נשק, אל דברי בית המשפט העליון בעניין חומרתן של עבירות אלו אשר זה מכבר הפכו ל"מכת מדינה" ואל דברי בית המשפט החוזרים בדבר הצורך בהחמרת עונשם של עוברי עבירות אלו. כך במיוחד בנסיבות שבהן מדובר בתופעת העברות הנשק מיד ליד, בתופעה של עסקאות הנשק ובנסיבות שבהן מדובר בהעברת נשק משטחי הרשות הפלסטינית אל שטחי ישראל.

בעניין כל אלו ובעניין מדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה באת-כוח המאשימה אל חמשת פסקי הדין הבאים (המאשימה הפנתה גם אל גזר הדין בעניין הנאשם 1 בת"פ (מחוזי ירושלים) 48057-03-21 **מדינת ישראל נ' משה** (24.7.2022)), אך הוא נמצא לא מתאים לנסיבות הנדונות).

(1) ע"פ 2482/22 **מדינת ישראל נ' קדורה** (14.4.2022) (להלן - **עניין קדורה**) - המשיב, צעיר כבן 19, נעדר הרשעות קודמות, הורשע בהחזקת נשק בצוותא. דובר באקדח מחסנית וכדורים שהחזיק עבור אחר במשך מספר ימים. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הושתו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪. ערעור המדינה התקבל ובלי למצות את הדין, עונש המאסר הוחמר ל-18 חודש.

(2) ע"פ 1695/22 **מדינת ישראל נ' גנאים** (29.3.2022) - המשיב 1 כבן 22 נעדר הרשעות קודמות והמשיב 2 כבן 18 ולחובתו הרשעה קודמת. שניהם הורשעו בעבירות נשיאת נשק והובלה בקשר לרובה סער מסוג M-16 ומחסנית ובהפרעה לשוטר במילוי תפקידו. המשיב 2 הורשע גם בתקיפת שוטר ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש. על המשיב 1 הושתו 19 חודשי מאסר בפועל ועל המשיב 2 הושתו 10 חודשי מאסר בפועל. כן הושתו עליהם מאסרי מותנים וקנס. לנוכח חומרת עבירת הנשק, ערעור המדינה התקבל תוך החמרת עונשי המאסר שהושתו על שני המשיבים והעמדתו על 22 חודש.

(3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 16161-04-21 **מדינת ישראל נ' ג'ולאני** (22.4.2022) - הנאשם, צעיר כבן 23, ללא הרשעות קודמות, הורשע בשלוש עבירות סחר בנשק, שתי עבירות נשיאת נשק והובלתו, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ברכב אסור בנהיגה. דובר בשלוש עסקאות של מכירת אקדחים, מחסניות וכדורים לסוכן משטרה סמוי. נקבע מתחם עונש בין 5 ל-8 שנות מאסר. הושתו 5 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪. הנאשם הגיש ערעור אשר טרם נדון (ע"פ 3311/22).

(4) ת"פ (מחוזי ירושלים) 30340-08-20 **מדינת ישראל נ' אבו סביח** (31.1.2021) - הנאשם 1, שלחובתו הרשעות קודמות והוא אף נשא בעונשי מאסר, הורשע בעבירות החזקת נשק, החזקת תחמושת וחלקי נשק, נשיאת נשק וירי במקום מגורים. בעניינו נקבע מתחם עונש בין 30 ל-60 חודשי מאסר והושתו עליו 32 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. הנאשם 2, נעדר הרשעות קודמות, הורשע בעבירות החזקת נשק ונשיאת נשק והובלתו. בעניינו נקבע מתחם עונש בין 10 ל-30 חודשי מאסר והושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. הנאשם 1 ערער על העונש אך בהמלצת בית המשפט חזר בו מהערעור (ע"פ 1863/21 מיום 14.9.2021).

(5) ת"פ (מחוזי ירושלים) 15387-01-21 **מדינת ישראל נ' שוויקי** (13.1.2022) - הנאשם, צעיר נעדר הרשעות קודמות, הורשע בעבירות נשיאת נשק, החזקת נשק ושיבוש מהלכי משפט. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-30 חודשי מאסר. הושתו 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

16. באת-כוח המאשימה הפנתה גם אל התיקון בחוק העונשין הקובע עונשים מזעריים לעבירות נשק. אמנם תיקון זה אינו חל על העבירות הנדונות, אך המאשימה הפנתה לכך שבהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, בין השאר בעניין **קדורה**, תיקון זה מבטא את עמדת המחוקק ואת עמדת הפסיקה זה שנים רבות בדבר הצורך בהחמרת עונשם של עוברי עבירות נשק (שם, פסקה 5). עוד הדגישה, כי לנוכח המסוכנות הרבה הטמונה בעבירות הנשק, על-פי פסיקת בית משפט העליון ופסיקת בית משפט זה, הצורך בהחמרת הענישה נוגע לכל עבירות הנשק לסוגיהן.

בהתאם לכך טענה, כי עמדת המאשימה היא כי בשל כל אחד מפרטי האישום ראוי היה להשית על הנאשם עונש מאסר ממושך, למספר שנים. בהינתן כלל פרטי האישום, עמדתה היא כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל חמשת האירועים, אשר יהיה בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל.

17. בעניין נסיבותיו של הנאשם טענה באת-כוח המאשימה כי מדובר בנאשם צעיר, נעדר הרשעות קודמות, אשר הודה וחסך זמן שיפוטי. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הוא מצמצם את אחריותו ואת מודעותו למעשיו, למרות ידיעתו מה היו הדברים שהעביר ממג'ד לסלאימה. עוד הפנתה אל מסקנות התסקיר ואל היעדר המלצה שיקומית. לנוכח כל האמור טענה, כי יש על עונשו של הנאשם להיות בתחתית מתחם העונש ובהתאם לכך, 8 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

לשאלת בית משפט הוסיפה באת-כוח המאשימה, כי ההליך בעניין סלאימה טרם הסתיים וכי לאחרונה הופנה להליך גישור וכן כי אף עניינו של מג'ד, המתנהל בבית משפט צבאי, טרם הסתיים.

טענות ההגנה

18. לנוכח עמדת המאשימה טען בא-כוח הנאשם כי יש לזכור כי מאחורי כל כתב אישום עומד נאשם שעבר את העבירה וכי אסור שגזר הדין יהיה טכני ויושפע רק מסעיף העבירה. הוא הדגיש כי מדובר בצעיר שמעולם לא הסתבך בפלילים, אשר נבחר לשמש שליח של סלאימה רק בשל מיקום מקום מגוריו הצמוד לגדר ההפרדה. לטענתו, סלאימה הוא זה שתיאם את נושא הבאת כלי הנשק והאמל"ח והוא זה שהפעיל את המנגנון המתואר בכתב האישום, בעוד שלנאשם לא היה כל קשר לכך, למרות העובדה ששולמה לו תמורה.

בא-כוח הנאשם הדגיש כי במהלך חקירת הנאשם במשטרה הוא מסר הודאה שבה תיאר את כל עובדות כתב האישום וכי הודאתו הביאה להפללת האחרים. לטענתו, אלמלא תיאר הנאשם את הדברים, המשטרה לא הייתה יודעת על המקרים שקדמו לאירוע שבמהלכו נתפס. כך שלא רק דובר בשיתוף פעולה מצד הנאשם עם גורמי החקירה, אלא בסיוע בתפיסת האחרים ולכן טען בא-כוח הנאשם, כי אין להחמיר עם הנאשם.

19. בעניין נסיבות העבירה טען בא-כוח הנאשם כי הנאשם החזיק בנשק למשך זמן קצר בלבד, בלי שיידע מי בעליו. לטענת בא-כוח הנאשם, שעליה חזר פעם אחר פעם מספר פעמים, הנאשם העריך כי מטרת הנשק היא לירי בחתונות ובאירועים וכי הוא שיתף פעולה עם סלאימה מתוך חשש ממנו ובשל חששו שאם לא ישתף פעולה, ייחשב למי שאינו "גברי".

בעניין התמורה שסלאימה שילם לנאשם טען בא-כוחו, כי סלאימה ניצל את תמימות הנאשם וכי הוא זה שקבע את גובה התמורה. מכל מקום, היום הנאשם מבין שטעה, הוא מצטער ומביע חרטה כנה.

בעניין תסקיר שירות המבחן טען, כי מצופה היה שתהיה פגישה רצינית יותר עם הנאשם ולא רק פגישה אחת בהיוועדות חזותית. כן חזר על נסיבות משפחת הנאשם, כפי שהובאו בתסקיר. לטענתו, המעצר מאד קשה לנאשם, אשר מרבה להתקשר אל הוריו ולבכות. כן עמד על קשיי פרנסת משפחת הנאשם, אשר נטען כי נובעים בין השאר, גם מכך שאביו של הנאשם מפרנס גם את הוריו, מאחר שאחיו נפטרו ורק הוא יכול לסייע להם. כן טען, כי אביו של הנאשם אף כועס

על מעורבות הנאשם בעבירות, אשר נעברו בניגוד לאופן חינוכו את ילדיו ובהם הנאשם.

20. בא-כוח הנאשם עמד על נסיבות פסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה וטען כי לא ניתן ללמוד מהם על רמת הענישה המתאימה בנסיבות הנדונות, בהיותם עוסקים בנסיבות חמורות וקשות מאלו. עוד הוסיף כי לזכות הנאשם יש לשקול את העובדות הבאות: הנאשם לא השתמש בנשק; דובר בתלמיד כזה יא; גורמי הסיכוי לשיקומו אשר פורטו בתסקיר שירות המבחן; תקופת מעצרו הממושכת; הודאתו שהביא לחיסכון בזמן שיפוטי; האירועים נמשכו כחודש ולכן יש לקבוע מתחם עונש אחד; לא ידוע מה נעשה עם הנשק שהועבר אל סלאימה.

דברי הנאשם

21. דברי הנאשם בתום הטיעונים לעונש: "אני היום מתנצל בפני המשפחה שלי על מה שעשיתי. אני התרחקתי מהמשפחה שלי בזמן שהם היו צריכים שאהיה לידם וכנסתי לכלא. אני למדתי לקח מהטעות שעשיתי, זאת הטעות הראשונה והאחרונה בחיים שלי. אני מצטער ומתנצל מאוד".

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

מספר מתחמי הענישה

22. אמנם הנאשם הואשם בחמש עבירות אשר נעברו בחמישה מועדים שונים, כמתואר בחמשת פרטי האישום, אך לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לראות בחמשת האירועים משום אירוע אחד, שלגביו ייקבע מתחם עונש הולם אחד.

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות, חומרתן ומדיניות הענישה הנהוגה

23. לפני מספר ימים ניתן בבית המשפט העליון פסק דין בע"פ 587/22 אבו נאעסה נ' מדינת ישראל (22.5.2022) (להלן - עניין אבו נאעסה), שעניינו עבירות נשק, אשר מצטרף אל פסקי דין רבים אחרים שניתנו לאחרונה בעניין עבירות נשק. בפסק-דין זה חזר בית המשפט והדגיש את חומרתן של עבירות הנשק לסוגיהן, אשר הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" וכן חזר והדגיש את הצורך בהחמרת עונשיהם של כל עוברי כל עבירות הנשק. כך נקבע שם (כבוד השופט י' אלרון, פסקה 9):

"רבות נכתב בפסיקת בית משפט זה על חומרתן הרבה של עבירות הנשק, אשר הפכו זה מכבר

ל'מכת מדינה' (ע"פ 6028/21 אטרש נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.5.2022); ע"פ 642/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (28.4.2022); ע"פ 8965/18 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, פסקה 47 (3.11.2019)). למרבה הצער, אנו עדים לנזקי עבירות אלו לעיתים תכופות, בדמות פגיעות בגוף או בנפש, ואף אבדן חיי אדם (ע"פ 8869/21 מדינת ישראל נ' קואסמה, פסקה 11 (13.3.2022); ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה, פסקה 15 (23.1.2022) (להלן: עניין אבו עבסה)).

אך לאחרונה עמד בית משפט זה על הצורך לשרש רעה חולה זו מקרבנו, באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה (ע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ביטון, פסקה 10 (14.2.2021); ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, פסקאות 16-17 (5.11.2019)); ובפרט נגד מי אשר נוטלים חלק בהפצת כלי נשק שלא כדין:

'... [ו]כחלק מתפקידו של בית המשפט בביעורן של תופעות קשות אלו, קיימת חשיבות של ממש להטלת ענישה הולמת ומרתיעה על כל חוליות השרשרת העבריינית - החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי' (עניין אבו עבסה, פסקה 15).

24. הנסיבות אשר נדונו בעניין **אבו נאעסה**, אשר לגביהן נקבע כאמור, לא היה חריגות. דובר במערער אשר הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת נשיאת תחמושת והובלתה, בעבירת סיוע לעסקה אחרת בתחמושת ובעבירת ניסיון לעסקה אחרת בנשק. דובר אפוא, בעבירות נשק אשר לגביהן ניתן היה לכאורה לומר, כי הן במדרג חומרה שיחסית אינו גבוה. במסגרת גזר הדין שקל בית המשפט המחוזי בין השאר, את הודאת הנאשם, את היותו צעיר ונעדר הרשעות קודמות, את החרטה שהביע, את התסקיר החיובי בעניינו ואת תפקודו החיובי במסגרת מאסרו, לרבות היותו אסיר תומך לאסיר נזקק. נקבע בעניינו מתחם עונש הולם בין 18 ל-36 חודשי מאסר והעונש שהושת עליו הועמד על 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 3,500 ₪. ערעורו על העונש נדחה.

פסק דין זה אינו אלא פסק-דין אחד מתוך רבים אשר ניתנו רק בחודשים האחרונים ממש, אשר בהם חזר בית המשפט העליון והדגיש שוב את חומרת עבירות הנשק למיניהן ולסוגיהן, את העובדה שעבירות אלו הפכו ל"מכת מדינה" ואת הצורך להחמיר בענישת עוברי עבירות אלו. עם אותם פסקי-דין אשר ניתנו רק במחצית השנה האחרונה ניתן למנות פסקי הדין רבים ובכלל זה אלו הנזכרים בעניין **אבו נאעסה** (בפסקה 9, המובאת לעיל). כדוגמה בלבד, ראו גם את פסקי הדין הבאים: ע"פ 2251/21 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (15.12.2021); ע"פ 2015/21 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (9.12.2021); ע"פ 6068/21 **מדינת ישראל נ' פקיה** (19.12.2021) (להלן - **עניין פקיה**); ע"פ 8320/21 **מדינת ישראל נ' בסילה** (28.12.2021) (להלן - **עניין בסילה**); ע"פ 6383/21 **קריף נ' מדינת ישראל** (13.2.2022); ע"פ 8869/21 **מדינת ישראל נ' קואסמה** (13.3.2022); עניין **קדורה** (מיום 14.4.2022); ע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' ביאדסה** (10.5.2022) (להלן - **עניין ביאדסה**).

25. הרשימה החלקית המובאת לעיל כוללת גם ערעורים שהמדינה הגישה על קולת העונש, אשר התקבלו תוך

החמרת הענישה. כך בין השאר, בפסקי הדין הבאים:

עניין בסילה - המשיב הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת החזקת נשק ואביזרי תחמושת. דובר בנשק דמוי רובה סער 16M-, חמש מחסניות, תחמושת ואביזרים נלווים. המשיב הוא אדם נורמטיבי, נעדר הרשעות קודמות (למעט הרשעה בעבירת ציד), נשוי ואב לילדים העובד באופן מסודר ומפרנס את משפחתו. הוא הביע חרטה על מעשיו והתסקיר בעניינו היה חיובי. נקבע מתחם עונש בין 6 ל-24 חודשי מאסר ולאחר 80 ימי מעצר, הושטו עליו 7 חודשי מאסר ומאסר מותנה. ערעור המדינה התקבל ובלי למצות את הדין, הושטו עליו 14 חודשי מאסר בפועל.

עניין קוואסמה - המשיב, צעיר כבן 21 הנעדר הרשעות קודמות, הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות רכישת נשק ואחזקתו ורכישת חלקי נשק והחזקתם. כל העבירות עסקו ברובה מסוג M-16. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש בין 28 ל-58 חודשי מאסר בפועל והושטו עליו 32 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 3,000 ₪. ערעור המדינה התקבל ותוך הדגשה כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, עונש המאסר בפועל הוחמר ל-42 חודש.

עניין פקיה - המשיב, אשר לחובתו הרשעות קודמות, הורשע על-פי הודאתו בעבירות נשיאת נשק וירי מנשק חם במקום מגורים. ערעור המדינה התקבל ובלי למצות את הדין עונש המאסר בפועל הוחמר מ-14 חודש ל-25 חודש, תוך קביעה כי "יש להדגיש את החומרה היתירה שנודעה לביצוע עבירות נשק, על כל סוגיהן ומיניהן" (כבוד השופט י' אלרון, פסקה 12).

עניין ביאדסה - המשיב, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו בעבירות החזקת נשק, נשיאתו והובלתו. דובר ברובה מסוג קלצ'ניקוב, מחסנית תואמת וכדורים, אקדח חצי אוטומטי טעון במחסנית תואמת עם כדורים וכדור בקנה ומחסנית נוספת עם כדורים. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש בין 19 ל-54 חודשי מאסר והושטו 19 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 15,000 ₪. ערעור המדינה התקבל ובלי למצות את הדין, עונש המאסר הוחמר ל-30 חודש.

עניין קדורה - עובדותיו הובאו לעיל ובתמצית נזכר כי המשיב, צעיר כבן 19, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת החזקת נשק בצוותא עם אחר. דובר באקדח, מחסנית וכדורים שלא נתפסו וברימון הלם שנתפס. ערעור המדינה התקבל תוך החמרת עונש המאסר בפועל מ-10 חודשים ל-18 חודש, לצד מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪.

26. בכל אותם פסקי דין רבים שנזכרו לעיל, באלו שנזכרו בכל אחד מהם ובעוד רבים אחרים, עמד בית המשפט העליון על הצורך בהחמרה בענישת עוברי **כל עבירות הנשק** למיניהן ולסוגיהן. כך גם נקבע, כי יש להחמיר עם **כל המעורבים באותן עבירות** ועם כל חברי חוליות השרשרת העבריינית. כדברי בית המשפט העליון, "[ו]כחלק מתפקידו של בית המשפט בביעורן של תופעות קשות אלו, קיימת חשיבות של ממש להטלת ענישה הולמת ומרתיעה על כל חוליות השרשרת העבריינית - החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, ועד לאלו

הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי, החומרה היתירה של עבירות נשק, נוגעת לכל עבירות הנשק, על כל סוגיהן ומיניהן (ההדגשות אינן במקור) (ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה (23.1.2022), כבוד השופט י' אלרון, פסקה 15).

זו המדיניות המובהקת של בית המשפט העליון, אשר מבטאת את עמדתו המובהקת של המחוקק, אשר לאחרונה אף ראה לנכון לקבוע בהוראת שעה עונשים מזעריים לעוברי עבירות נשק (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938). הוראת שעה זו אמנם אינה חלה בעניינו של הנאשם הנדון, אך יש בה כדי ללמד על עמדת המחוקק, שאף הובעה באופן חד וברור בדברי ההסבר להצעת החוק.

דומה כי הדברים שנאמרו לאחרונה לענין עבירת ירי באזור מגורים, יפים גם לעבירות נשק. **"אין להסתפק איפוא ברטוריקה בלבד, משלצד ההוקעה והגינוי יש צורך בענישה מחמירה על מנת לשרש תופעה בריונית ומסוכנת זו מהמרחב הציבורי"** (ע"פ 5993/21 אבו סאלח נ' מדינת ישראל (29.11.2021), כבוד השופט ג' קרא, פסקה 12). אף יש לזכור כי סילוקה של אותה **"תופעה בריונית ומסוכנת"** של ירי ברחובה של עיר, מתחיל בסילוק כלי הנשק ובהחמרת עונשיהם של עוברי עבירות הנשק אשר נעברות עוד בטרם לחץ מי שלחץ על ההדק ועבר עבירת ירי באזור מגורים.

27. ניתן אם כן, לסכם חלק זה של גזר הדין בכך שהערכים החברתיים הנפגעים מעבירות הנשק הם שלום הציבור ובטחונו. העבירות שנעברו הן חמורות ובהתאם למדיניות הענישה, ישנה מגמה מובהקת של החמרה בענישת עוברי עבירות נשק. החמרה זו נוגעת לכל עבירות הנשק למיניהן ולסוגיהן ולגבי כל החוליות בשרשרת העבריינית של עבירות הנשק. אכן, כל אחד יענש על-פי העבירה שעבר, על-פי חלקו, חומרת מעשיו נסיבות העבירה ונסיבותיו, אך בהתאם למצוות המחוקק ולפסיקת בית המשפט העליון, לגבי כל עבירות הנשק על דרגותיהן וסוגיהן, יש להחמיר את הענישה ולהשית ענישה מחמירה.

נסיבות מעשיות העבירות

28. הנסיבות הקשורות במעשיות העבירות אשר נשקלו, הן אלו: **ראשית**, דובר בחמש עבירות שנעברו בחמישה מועדים שונים (שלוש עבירות עסקה אחרת בנשק, ושתי עבירות נשיאת נשק, תחמושת ואביזר נשק), אשר נעברו באופן מתוכנן בקשר לכלי נשק שונים ומגוונים, אשר כללו, לפי הסדר: אקדח וכדורים, תחמושת, תיק שבו אקדח ורובה קלצ'ניקוב, אקדח נוסף ורובה סער מסוג קלצ'ניקוב עם מחסנית; **שנית**, הנאשם עבר את העבירות תמורת כסף שהובטח לו ושולם לו בפועל. על-פי התסקיר, הנאשם לא היה מאוים, אלא הוא רק חשש שאם יסרב, הוא ייחשב לפחדן שאינו "גברי" מספיק. אמנם בתסקיר גם נאמר כי אינו בשל מספיק ואמנם לדברי בא-כוח הנאשם, סלאימה, שהפעיל את הנאשם, ניצל את קרבת מגוריו של הנאשם אל גדר ההפרדה, אך לא ניתן לומר כי דובר במי שנוצל במרמה, במי שפעל בעודו נתון לאיומים או במי שנסחט. הנאשם עצמו אמר שהבין היטב את המעשים, הבין שמדובר במעשה בעייתי, אך בכל זאת בחר, מטעמיו, לעבור את העבירות פעם אחר פעם, חמש פעמים, עד אשר נתפס. עוד יש להוסיף, כי טענת הנאשם כי חשב שהנשק נועד לירי בחתונות ובאירועים, אינו מעלה או מוריד; **שלישית**, למרות האמור, ניתן משקל גם לחלקו היחסי של הנאשם בעבירה ולכך שהעבריינים הראשיים היו סלאימה ומג'ד, בעוד הנאשם רק שימש "שליח"

להעברת הנשק ממג'ד אל סלאימה, כך שנראה כי אמנם חלקו היחסי פחות משל סלאימה ומשל מג'ד; **רביעית**, בעבירות נשק ובמיוחד עבירות נשק שעניין רובים ואקדחים, הנחת המוצא היא כי הנזק הצפוי ממעשי העבירות הוא עצום. מאחר שרק אחד מכלי הנשק נתפס (רובה הקלצ'ניקוב), אף לא ניתן לדעת אם אמנם נגרם נזק מהעבירות ואם עוד עתיד להתרחש בפועל; **חמישית**, כאמור, הנאשם הבין שהוא עושה מעשה אסור, הוא יכול היה להבין זאת וממילא הוא יכול היה להימנע ממעשי העבירות.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

29. לפי עמדת המאשימה מתחם העונש ההולם הוא בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל. מתחם עונש זה מבוסס על מתחם עונש הולם בין כ-19 חודש לכ-29 חודש לכל אחת מחמש העבירות. אמנם מתחם עונש זה תואם את מתחמי הענישה שנקבעו לא אחת לכל אחת מהעבירות, כמפורט לעיל. עם זאת נראה כי מתחם עונש זה מחמיר מעט, מאחר שאינו נותן משקל לעובדה שדובר ב"פרשה" אחת אשר לגביה הוסכם כי ייקבע מתחם עונש הולם אחד. בנסיבות אלו נראה כי ראוי לראות בחמש העבירות כחלק מאירוע אחד מתמשך, בשונה מבחינה של כל עבירה בנפרד.

בהתחשב בחומרת העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירות כמפורט לעיל, ולנוכח מדיניות הענישה המחמירה הנהוגה שעליה עמדנו וכן בהתחשב בנסיבות שבהן נעברו העבירות, כאמור לעיל, נראה כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין הוא בין 50 ל-75 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

נסיבותיו של הנאשם (שאינן קשורות במעשה העבירה)

30. נסיבותיו של הנאשם אשר נשקלו הן אלו: **ראשית**, הנאשם הוא צעיר כבן 19, אשר עבר את העבירות בהיותו מעט מעל גיל הקטינות ואשר אין לחובתו הרשעות קודמות. הוא בן למשפחה נורמטיבית, שעד מעצרו ניהל אורח חיים נורמטיבי וכך אף כל בני משפחתו. לנוכח גילו הצעיר, נראה כי עונש מאסר ממושך אף עלול להשליך לרעה על עתידו ועל סיכוייו לשוב אל מעגל החיים הנורמטיבי; **שנית**, הנאשם הכיר באחריותו, הודה במעשים כבר בשלב החקירה ולדברי בא-כוחו - אשר לא נסתרו בטענותיה של המאשימה - הוא אף זה שהפליל את המעורבים הראשיים, סלאימה ומג'ד. עם זאת, יש לזכור כי הודאתו באה לאחר שנתפס בכף, בעודו בדרכו להעביר רובה מסוג קלצ'ניקוב ומחסנית ממג'ד אל סלאימה; **שלישית**, על-פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם אמנם הכיר באחריותו, הביע חרטה ואף ניכר כי מעצרו שימש עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. אך לצד זה הודגש בתסקיר, כי חרף חומרת העבירות והשלכותיהן, ניכר כי בפועל הנאשם נמנע מהפנמת חומרת מעשיו וכי הוא אף עירב קטין נוסף במעשי העבירות. **רביעית**, ניתן משקל לגורמי הסיכוי לשיקום שצוינו בתסקיר מטעם שירות המבחן. בכלל זה עובדת היות הנאשם בעל כוחות לתפקוד תקין, כפי שהדבר התבטא בתפקודו בבית הספר ובקרב בני משפחתו וכן התבטא בשאיפותיו לניהול אורח חיים נורמטיבי, לעבוד לפרנסתו ולהימנע ממעורבות עבריינית.

גזירת העונש המתאים לנאשם

31. איזון כל השיקולים שעליהם עמדנו, שקילת עמדת המאשימה וטענותיו של בא-כוח הנאשם, מובילים לכך שנמצא כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם. לצד זה יש להשית עליו גם מאסר מותנה שימשם גורם מרתיע מפני חזרתו לעבור עבירות.

בנסיבות העניין ולנוכח המלצת שירות המבחן, לא נמצא מקום לחריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. בשל חומרת עבירות הנשק שעבר הנאשם, אף נשקלו הצורך בהרתעה אישית ובהרתעת הרבים, אך לא נמצא כי יש באלו כדי לשנות ממיקום העונש שיושט על הנאשם בגדרי מתחם העונש.

בהתחשב בגילו של הנאשם, במשך המאסר ובמצב הכלכלי הדחוק של משפחתו, לא ראיתי לנכון להשית על הנאשם גם קנס.

גזר הדין - סיכום

32. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך **חמישים חודש**, החל מיום מעצרו ביום 7.4.2021 (במקרה של סתירה לרישומי שב"ס, יש לפעול על-פי רישומי שב"ס).

ב. מאסר מותנה למשך **שישה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת נשק מסוג פשע או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ג. מאסר מותנה למשך **שלושה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת נשק מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, כ"ט באייר התשפ"ב, 30 במאי 2022, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

תמר בר-אשר,
שופטת

